

Ocena: celująca/ bardzo dobra

- zna słowa hymnu kaszubskiego,
- umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę hymnu,
- zna zasady zachowania się podczas śpiewania/słuchania hymnu

- zna nazwisko twórcy projektu herbu,
- umie przedstawić okoliczności zatwierdzenia herbu,
- potrafi opisać wygląd herbu i określić symbolikę podstawowych jego elementów,
- wie, kto jest twórcą słów i melodii Kaszubskiego Marsza,
- zna fragment poematu Derdowskiego, z którego pochodzą słowa hymnu,
- potrafi opisać wygląd historycznej flagi kaszubskiej, zna jej twórców, historię powstania, przechowywania, wykorzystywania,
- potrafi opisać wygląd współczesnej flagi Kaszub

- potrafi przedstawić swoją rodzinę i stosunki pokrewieństwa w języku kaszubskim,
- lokalizuje swoją miejscowość, gminę, powiat na mapie Kaszub,
- potrafi sformułować kilkuzdaniową wypowiedź na temat każdej z wymienionych wyżej jednostek

- wykazuje się znajomością legend związanych z jego najbliższym otoczeniem,
- umie streścić wybraną legendę,
- zna kilka utworów bajkowych i baśniowych (wybranych przez nauczyciela) o sztandarowym znaczeniu dla tożsamości (np. Opowieść o stworzeniu Kaszub)

- zna ważniejsze utwory kształtujące poczucie tożsamości (np. wybrane fragmenty *Życia i przygód Remusa*),
- potrafi odczytać symbolikę i znaczenie wybranych fragmentów,
- potrafi odnieść wzorce literackie do swoich własnych postaw

- potrafi wymienić i nazwać elementy stroju damskiego i męskiego,
- opisuje z detalami wygląd typowego stroju

- wie, co się mieści pod pojęciem „tradycja”,
- umie wymienić najbardziej znane tradycje (np. zażywanie tabaki, tradycje kulinarne...),
- potrafi połączyć tradycyjne zajęcia z wybranymi tekstami kultury

- zna miejsca ulokowania kalwarii na Kaszubach,
- potrafi sformułować krótkie informacje na temat każdego z nich,
- wymienia miejsca kultu Maryjnego na Kaszubach,
- zna legendy związane z tymi miejscami,
- wie, że istnieją teksty przekładowe służące do kultywowania treści religijnych (przekłady Pisma Świętego, lekcjonarzy, Ewangelii; śpiewniki, modlitewniki)

Standardy wymagań – Własna historia i kultura - klasa V

<ul style="list-style-type: none">- zna obrzędy okresu bożego narodzenia,- umie określić ich symbolikę i znaczenie,- potrafi opowiedzieć o zwyczajach i obrzędach kultywowanych we własnym domu,- Opowiada o zwyczajach wielkanocnych,- potrafi dokonać porównania obrzędów innych regionów z kaszubskimi,- wymienia i opowiada o innych wybranych zwyczajach i obrzędach
<ul style="list-style-type: none">- wymienia etapy historyczne w dziejach Kaszub (czasy najdawniejsze, wieki średnie, panowanie książąt, przekazanie Pomorza pod panowanie polskie, czasy zaborów, II wojna światowa, czasy współczesne),- potrafi krótko scharakteryzować każdy z wymienionych wyżej okresów,- umie powiązać teksty kultury i fragmenty literatury z konkretnymi wydarzeniami- wie, że w wiekach średnich Pomorzem rządili książęta,- dowiadyuje się podstawowych wiadomości o Gryfitach i Subisławowicach,- wie, jakie ziemie należały do Pomorza Zachodniego i Wschodniego, kojarzy odpowiednie dynastie książęce z tym terenami,- poznaje dokonania wybitniejszych postaci książęcych (np. Barnim, Świętopełk Wielki, Mestwin II)
<ul style="list-style-type: none">- potrafi wymienić kilka nazwisk twórców literatury szczególnie zasłużonych dla tworzenia ruchu kaszubskiego i popularyzacji języka (np. Ceynowa, Derdowski, Majkowski i inni twórcy związani z najbliższym otoczeniem ucznia),- potrafi opowiedzieć o zasługach każdego z nich dla Kaszub,- zna sztandarowe postaci zasłużone dla budowania kaszubskiej tożsamości, popularyzacji Kaszub w świecie, umacniania roli języka,- kojarzy współczesnych działaczy kaszubskich z najbliższego środowiska i ogólnego ruchu kaszubskiego, zna ich dokonania
<ul style="list-style-type: none">- wymienia miejsca historyczne w Gdańsku i Trójmieście mające znaczenie dla kultury Kaszub,- zna pozostałe zabytki istotne na Kaszubach,
<ul style="list-style-type: none">- opowiada o zabytkach Trójmiasta istotnych dla Kaszubów na podstawie zdobytych we własnym zakresie wiadomości,- umie szczegółowo przedstawić zabytki najbliższej okolicy
<ul style="list-style-type: none">- wie, że Kaszubi próbowali organizować zrywy powstańcze,- zna organizatorów tych inicjatyw i miejsca,- wie, do jakiego zaboru należeli Kaszubi w czasie rozbiorów i co to oznaczało dla możliwości rozwoju ich języka i kultury
<ul style="list-style-type: none">- wymienia miejsca martyrologii (Stutthof, Piaśnica, Lasy Szpęgawskie i inne bardziej oddalone od terenu Kaszub),- potrafi opowiedzieć historię ważniejszych i bliższych Kaszubom (oraz własnemu miejscu zamieszkania) miejsc
<ul style="list-style-type: none">- uczeń zna miejsca szczególnie atrakcyjne pod względem przyrodniczym (np. Wzgórza Szymbarskie i inne),- łączy powstanie tych form z legendami i postaciami z demonologii kaszubskiej,- zna specyficzne formy przyrody ożywionej i nieożywionej (np. troć wdzydzka, diabelskie kamienie, miejsca działania złych mocy, miejsca wyrobu półproduktów dla przemysłu (łzy szklane, ruda darniowa, węgiel drzewny – stąd nazwy wszystkich Hut),- opowiada o Morzu Bałtyckim i jego znaczeniu dla regionu (bursztyn – szlaki),- łączy omawianą w tym obszarze tematykę z mitologią/demonologią (duchy lasu, jeziora, morza)
<ul style="list-style-type: none">- odróżnia podstawowe zioła rosnące w okolicy, zna ich polskie i kaszubskie nazwy,- zna zastosowanie tych ziół w medycynie ludowej

Standardy wymagań –Własna historia i kultura - klasa V

<ul style="list-style-type: none">– uczeń zna podział pieśni na bòżónce i chòranczi,- umie zaprezentować kilka pieśni z każdej grupy,- potrafi rozróżnić i nazwać typowe instrumenty kaszubskie (burczybas, diabelskie skrzypce, bazuna, krzëwi róg, knara, sznëra),- odróżnia linie melodyczną podstawowych tańców (kòséder, marësza, kòrkòwi, szewc, òkrąc sã wkół),- potrafi zatańczyć kilka podstawowych kroków wybranych tańców)
<ul style="list-style-type: none">– zna i potrafi odróżnić podstawowe typy budownictwa regionalnego (zrębowe, szkieletowo-szachulcowe, pruski mur)
<ul style="list-style-type: none">- dostrzega i rozumie zasady funkcjonowania elementów mitologii słowiańskiej i demonologii w języku (np. onomastyka: Grzenia, Labuda; frazeologia: powiedzenia.
<ul style="list-style-type: none">- potrafi porównać warunki życia ludności kaszubskiej dawniej i dziś- opowiada o wyposażeniu domu, sprzętach, naczyniach (na podstawie wystaw muzealnych i z autopsji)
<ul style="list-style-type: none">– zna podstawowe/ najstarsze szkoły haftu kaszubskiego (żukowska, wdzydzka),- potrafi opowiedzieć ich historię, dokonać porównania, określić podobieństwa i różnice,- wymienia tradycyjne rzemiosło wykonywane na Kaszubach,- umie nazwać elementy, materiały, narzędzia i wytwory poszczególnych dziedzin

Ocenę celującą otrzyma również uczeń za zajęcie wysokiej lokaty w konkursie wojewódzkim związanym z historią regionu.

Ocena: dobra/dostateczna	
<ul style="list-style-type: none"> - zna słowa hymnu kaszubskiego, - umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę hymnu, - zna zasady zachowania się podczas śpiewania/słuchania hymnu 	
<ul style="list-style-type: none"> - zna nazwisko twórcy herbu, - potrafi opisać wygląd herbu, - wie, kto jest twórcą słów Kaszubskiego Marsza, - potrafi opisać wygląd historycznej flagi kaszubskiej, - potrafi opisać wygląd współczesnej flagi Kaszub 	
<ul style="list-style-type: none"> – potrafi przedstawić swoją rodzinę i stosunki pokrewieństwa w języku kaszubskim, - lokalizuje swoją miejscowość, gminę, powiat na mapie Kaszub, -w kilku słowach opisze swoją wieś. 	
<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje się znajomością legendy o Gowidzie, - umie streścić wybraną inną legendę, - zna kilka baśni kaszubskich. 	
<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wymienić i nazwać elementy stroju damskiego i męskiego, 	
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co się mieści pod pojęciem „tradycja”, - umie wymienić najbardziej znane tradycje. 	
<ul style="list-style-type: none"> – zna miejsca ulokowania kalwarii na Kaszubach, - wymienia miejsca kultu Maryjnego na Kaszubach, - wie, że istnieją teksty przekładowe służące do kultywowania treści religijnych 	
<ul style="list-style-type: none"> – zna obrzędy okresu bożego narodzenia, - potrafi opowiedzieć o zwyczajach i obrzędach kultywowanych we własnym domu, - opowiada o zwyczajach wielkanocnych, - potrafi dokonać porównania obrzędów innych regionów z kaszubskimi, 	
<ul style="list-style-type: none"> - umie opowiedzieć niektóre zdarzenia z historii Pomorza, - wie, że w wiekach średnich Pomorzem rządzą księża, - dowiaduje się podstawowych wiadomości o Gryfitach i Subisławowicach, - wie kto to był Świętopełk. 	
<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wymienić kilka nazwisk twórców literatury (np. Ceynowa - zna sztandarowe postaci zasłużone dla budowania kaszubskiej tożsamości, popularyzacji Kaszub w świecie, umacniania roli języka, - kojarzy współczesnych działaczy kaszubskich z najbliższego środowiska i ogólnego ruchu kaszubskiego, 	
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia miejsca historyczne w Gdańsku i Trójmieście mające znaczenie dla kultury Kaszub, 	
<ul style="list-style-type: none"> -opowiada o zabytkach Trójmiasta - umie opowiedzieć o niektórych zabytkach z najbliższej okolicy. 	

Standardy wymagań –Własna historia i kultura - klasa V

<ul style="list-style-type: none"> - wymienia miejsca martyrologii np. Stutthof i Piaśnica - potrafi opowiedzieć historię swojej wsi.
<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna miejsca szczególnie atrakcyjne pod względem przyrodniczym (np. Wzgórza Szymbarskie i inne), - zna specyficzne formy przyrody ożywionej i nieożywionej (np. troć wdzydzka, diabelskie kamienie, miejsca działania złych mocy, miejsca wyrobu półproduktów dla przemysłu (łzy szklane, ruda darniowa, węgiel drzewny – stąd nazwy wszystkich Hut), - opowiada o Morzu Bałtyckim i jego znaczeniu dla regionu (bursztyn – szlaki),
<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia podstawowe zioła rosnące w okolicy,
<ul style="list-style-type: none"> – uczeń zna podział pieśni na bõžõnczi i chòranczi, - umie zaprezentować kilka pieśni z każdej grupy, - potrafi rozróżnić i nazwać typowe instrumenty kaszubskie (burczybas, diabelskie skrzypce, bazuna, krzëwi róg, knara, sznëra), - odróżnia linie melodyczną podstawowych tańców (kòséder, marëszka, kòrkòwi, szewc, òkrąc sã wkół),
<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe typy budownictwa regionalnego (zrębowe, szkieletowo-szachulcowe, pruski mur)
<ul style="list-style-type: none"> - wie o funkcjonowaniu elementów mitologii słowiańskiej i demonologii w języku (np. onomastyka: Grzenia, Labuda; frazeologia: powiedzenia.
<ul style="list-style-type: none"> - potrafi porównać warunki życia ludności kaszubskiej dawniej i dziś - opowiada o wyposażeniu domu, sprzętach, naczyniach (na podstawie wystaw muzealnych i z autopsji)
<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe/ najstarsze szkoły haftu kaszubskiego (żukowska, wdzydzka), - wymienia tradycyjne rzemiosło wykonywane na Kaszubach, - umie nazwać elementy, materiały, narzędzia i wytwory poszczególnych dziedzin